

Državni izpitni center

P 2 3 3 S 3 0 1 1 3

ZIMSKI IZPITNI ROK

ZDRAVSTVENA NEGA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Petek, 2. februar 2024

POKLICNA MATURA

Moderirana različica

1. DEL

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1	1	♦ C	
2	1	♦ A	
3	1	♦ D	
4	1	♦ B	
5	1	♦ D	
6	1	♦ C	
7	1	♦ A	
8	1	♦ B	
9	1	♦ A	
10	1	♦ D	
11	1	♦ C	
12	1	♦ B	
13	1	♦ 3, 1, 4, 2	Za pravilno zaporedje 1 točka.
14	1	♦ 2, 4, 3, 1	Za pravilno zaporedje 1 točka.
15	1	♦ 4, 2, 1, 3	Za pravilno zaporedje 1 točka.
16	1	♦ 2, 3, 4, 1	Za pravilno zaporedje 1 točka.
17	1	♦ 4, 1, 2, 3	Za pravilno zaporedje 1 točka.
18	1	♦ 3, 4, 2, 1	Za pravilno zaporedje 1 točka.
19	1	♦ 1, 3, 2, 4	Za pravilno zaporedje 1 točka.
20	1	♦ 4, 2, 3, 1	Za pravilno zaporedje 1 točka.
21	1	♦ 2, 1, 4, 3	Za pravilno zaporedje 1 točka.
22	1	♦ 3, 4, 1, 2	Za pravilno zaporedje 1 točka.
23	1	♦ 3, 2, 1	Za pravilno zaporedje 1 točka.
24	1	♦ normokardija	
25	1	ena od: ♦ bljuvanje ♦ vračanje majhnih količin želodčne vsebine v požiralnik in usta	
26	1	ena od: ♦ prisotnost podančice / okužbo s podančico ♦ prisotnost jajčec (človeške) podančice ♦ prisotnost parazitov	
27	1	♦ zvin / distorsio	
28	1	ena od: ♦ otrokov razvoj ♦ socializacijo in osebnostni razvoj otroka, fino in grobo motoriko otroka, govor in prilagodljivost otroka	
29	1	♦ Braillova pisava / brajlica / brajica	
30	1	♦ 1 ml	

Skupno število točk 1. dela: 30

2. DEL

1. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.1	2	pet od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Preverimo identiteto pacienta. ♦ Ocenimo stopnjo samooskrbe pacienta. ♦ Pravočasno prepoznamo in ocenimo tveganje za padeč pacienta. ♦ Pacienta informiramo in ga seznanimo s postopkom prvega vstajanja. ♦ Pred postopkom vstajanja izmerimo vitalne funkcije. ♦ Pacientu povijemo noge z elastičnimi povoji. ♦ Poskrbimo, da ima pacient bolniško perilo prave velikosti, da ga ne ovira pri gibanju. ♦ Ležišče spustimo na najnižjo višino in spustimo varovalno ograjico. ♦ Poskrbimo, da so kolesa na postelji zavrta in obrnjena navznoter. ♦ Postopek vstajanja mora biti postopen – pacient naj 1–2 minuti sedi pred vstajanjem. ♦ Zagotovimo, da ima pacient varno, stabilno, nedersečo obutev. ♦ Pacienta poučimo o pravilni uporabi pripomočkov za gibanje (bergel). ♦ Bergle prilagodimo pacientovi višini. / Preverimo ustreznost višine bergel. ♦ Pacientu nudimo pomoč pri vstajanju in zagotovimo spremstvo pri hoji. ♦ Med postopkom vstajanja in hoje opazujemo pacienta. ♦ Poskrbimo za suha in nederseča tla. ♦ Odstranimo ovire na poti. ♦ Poskrbimo za ustrezno osvetlitev prostora. ♦ Če ima pacient urinski kateter, infuzijo ali drenažo, poskrbimo za neovirano gibanje z vsemi vstavljenimi cevkami. 	Za pet pravilnih rešitev 2 točki, za štiri ali tri 1 točka.
1.2	2	pet od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ bolnišničnim okužbam ♦ napačni aplikaciji terapije ♦ zamenjavi preiskovalnega materiala ♦ zamenjavi pacienta ♦ zamenjavi dokumentacije ♦ opeklinam z vročo hrano ♦ nastanku razjede zaradi pritiska ♦ samopoškodbam ♦ zapletom pri operativnih posegih / zdravljenju ♦ zamenjavi diete ♦ psihosocialni stiski 	Za pet pravilnih rešitev 2 točki, za štiri ali tri 1 točka.
Skupaj	4		

2. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.1	1	štiri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ razjeda zaradi pritiska ♦ venska tromboza ♦ kontrakture / otrdelost sklepov ♦ zastojna pljučnica 	
2.2	1	♦ Za oceno ogroženosti pacienta za nastanek razjede zaradi pritiska.	
2.3	2	pet od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Ocena ogroženosti za nastanek razjede zaradi pritiska. ♦ Razbremenitev ogroženih delov telesa (odstranjevanje pritiska, strižne sile in trenja). ♦ Redno obračanje in nameščanje pacienta v razbremenilni položaj na vsaki 2 uri. ♦ Uporaba pripomočkov za preprečevanje nastanka razjede zaradi pritiska (antidekubitusne blazine). ♦ Pasivno in aktivno razgibavanje pacienta. ♦ Skrb za higieno kože (vzdržujemo čisto in suho kožo, ki jo negujemo z zaščitno kremo). ♦ Skrb za ustrezno prehranjenost pacienta. ♦ Skrb za zadosten vnos tekočine. ♦ Nadzor telesne mase in ocena stanja prehranjenosti. ♦ Dokumentiranje izvedenih intervencij zdravstvene nege in opažanj, zdravniku poročamo o odstopanjih. 	Za pet pravilnih rešitev 2 točki, za štiri ali tri 1 točka.
Skupaj	4		

3. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.1	2	štiri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ opekline je globoka / 3. stopnje ♦ poškodovane so vse plasti kože ♦ barva kože je bela / črna ♦ koža je na otip trda ♦ koža je suha ♦ koža ne boli ♦ ni kapilarnega povratka ♦ pri celjenju nastanejo brazgotine, ki lahko vodijo v kontrakturo 	Za štiri pravilne rešitve 2 točki, za tri 1 točka.
3.2	2	pet od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Ocenimo mesto nesreče in poskrbimo za varnost, ugotovimo mehanizem nastanka in vzrok opekline. ♦ Izvedemo ročno varovanje vratnega dela hrbtenice. ♦ Ocenimo stanje zavesti, prehodnost dihalne poti, dihanje in krvni obtok, ocenimo prisotnost pulza pod mestom opekline. ♦ Pokličemo 112. ♦ Ocenimo globino in površino opekline. ♦ Po naročilu zdravnika poškodovancu apliciramo 100-% kisik (ne, dokler požar ni pogašen). ♦ Izvedemo hitri travmatološki pregled in pridobimo podatke za anamnezo SAMPLE. ♦ Odstranimo oblačila z opečenega dela telesa, oblačil, ki so zlepljena s kožo, ne odstranjujemo na silo. ♦ Na opečeno mesto položimo opeklinsko oblogo z gelom, ki jo obvežemo s povojem. ALI Opekline hladimo s sterilno fiziološko raztopino ali tekočo pitno vodo in jo sterilno obvežemo. ♦ Poškodovanca pokrijemo z odejo. ♦ Izvajamo nadzor pacienta, merimo vitalne funkcije in vrednost glukoze v krvi. ♦ Nadomeščamo tekočino ter po naročilu zdravnika apliciramo infuzijske raztopine in analgetike. ♦ Poskrbimo za hiter prevoz poškodovanca v bolnišnico. 	Za pet pravilnih rešitev 2 točki, za štiri ali tri 1 točka. Za 2 točki mora kandidat navesti rešitve, ki so označene krepko.
Skupaj	4		

4. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.1	2	pet od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Izvedemo intimno nego. ♦ Razpremo sramne ustnice. ♦ Uporabimo sterilne tampone. ♦ Tampone polijemo z antiseptično raztopino / s sterilno fiziološko raztopino. ♦ Spolovilo obrišemo od spredaj nazaj. ♦ Čistimo z enkratnimi potegi. ♦ Postopek čiščenja spolovila trikrat ponovimo. ♦ Za vsak poteg vzamemo drug sterilni tampon. 	Za pet pravih rešitev 2 točki, za štiri ali tri 1 točka. Za 2 točki mora kandidat navesti rešitve, ki so označene krepko.
4.2	1	♦ srednji curek urina	
4.3	1	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ barvo ♦ bistrost / primesi ♦ vonj 	
Skupaj	4		

5. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.1	2	pet od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ visoka temperatura ♦ nagnjenost k infekcijam ♦ pojav krvavitv v koži in sluznicah / petehije / hematomi ♦ pogoste krvavitve iz nosu ♦ nočno znojenje ♦ bleda koža ♦ nekroze v ustih in žrelu ♦ neprijeten občutek v ustih ♦ povečane bezgavke ♦ povečana vranica in jetra ♦ občutek napetosti v trebuhu ♦ močno izražena anemija ♦ zvišano / znižano število levkocitov ♦ zvišano / znižano število trombocitov ♦ bolečine v kosteh in sklepih ♦ velika utrujenost, oslabeledost ♦ izguba apetita, hujšanje ♦ slabost ♦ zasoplost 	Za pet pravih rešitev 2 točki, za štiri ali tri 1 točka.
5.2	2	pet od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Zagotovimo, da pacientka zaužije dovolj tekočine. ♦ Pacientki zagotovimo visoko kalorično dietno hrano večkrat na dan v manjših obrokih. ♦ Zmanjšamo vnos vlaknin, maščob, sladkorjev in ostrih začimb, kofeina. ♦ Pacientka naj se izogiba hrani, ki napenja. ♦ Povečamo vnos živil, bogatih z elektroliti. ♦ Izvajamo poostreno anogenitalno nego (koža mora biti čista, suha in zaščitena s kremo). ♦ Izvajamo poostreno higieno rok. ♦ Vodimo bilanco tekočine. ♦ Beležimo količino zaužite hrane. ♦ Pacientko vsak dan tehtamo. ♦ Opazujemo izločeno blato. ♦ Opazujemo turgor kože, vlažnost ustne sluznice. ♦ Spremljamo bolečino v trebuhu, pojav krčev. ♦ Po naročilu zdravnika izvajamo zaščitno izolacijo. ♦ Apliciramo predpisana zdravila. ♦ Pacientki omogočimo počitek. ♦ Skrbimo za čisto osebno in posteljno perilo. ♦ Izvedene intervencije in opažanja dokumentiramo ter poročamo o odstopanjih. 	Za pet pravih rešitev 2 točki, za štiri ali tri 1 točka.
Skupaj	4		

6. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
6.1	2	štiri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ motnje pozornosti ♦ motnje abstraktnega mišljenja (oseba ne razume simbolične govornice, pregovorov ...) ♦ motnje govora (pacient ne najde besed, nadomešča jih s podrobnimi besedami ali opisi, uporablja enostaven govor, ponavlja iste besede in fraze) ♦ motnje kratkoročnega spomina ♦ motnje dolgoročnega spomina ♦ motnje orientacije v prostoru, kraju, času, prepoznavanja oseb ♦ motnje delovanja višjih kognitivnih funkcij (oseba ne najde besed, ne zna izvajati že naučenih gibov in ne prepozna predmetov) ♦ oseba izgubi socialni stik z okolico, je manj urejena in se vede manj spodobno ♦ pojav halucinacij (oseba ima privide, prisluhe) ♦ pojav blodenj ali blodnjava doživetja (pacienti so prepričani, da jim drugi kradejo, da so njihovi svojci vsiljivci, da kujejo zaroto ...) 	Za štiri pravilne rešitve 2 točki, za tri 1 točka.
6.2	2	pet od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Nadzorujemo pacientko. ♦ Vodimo pacientko. ♦ Uporabljamo berljive, slikovne, vidno označene, smiselne, razumljive oznake prostora. ♦ V sobo pacientke in dnevni prostor namestimo veliko uro. ♦ V sobo pacientke in dnevni prostor namestimo koledar, na katerem je vidno označen dnevni datum. ♦ Pacientki večkrat povemo trenutni čas, datum in letni čas. ♦ Pacientka naj ima na razpolago dnevno časopisje. ♦ Spalnica naj bo ponoči diskretno osvetljena, da se ob nočnem zburanju oseba laže orientira. ♦ Oseba naj ima ob sebi fotografije ljubljenih oseb. ♦ Oseba naj ima ob sebi predmete iz domačega okolja. ♦ Intervencije izvajamo vsak dan ob istem času (rutina). ♦ Prostor pacientke naj bo okrašen primerno letnemu času, praznikom ... ♦ Pogovor s pacientko o njenem življenju. ♦ V odnosu do pacientke smo potrpežljivi. 	Za pet pravih rešitev 2 točki, za štiri ali tri 1 točka.
Skupaj	4		

7. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
7.1	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ stomatitis ♦ stomatitis aphthosa ♦ herpetični gingivostomatitis ♦ vnetje ustne sluznice 	
7.2	2	štiri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Pogosto izvajamo ustno nego. ♦ Po naročilu zdravnika večkrat na dan pred obrokom tuširamo ustno votlino s predpisano raztopino, ki vsebuje tudi analgetik. ♦ Otroku dajemo hladne, malo sladkane zeliščne čaje. ♦ Otroku dajemo lahko prebavljivo, tekočo ali kašasto hrano. ♦ Otroku ne ponujamo sladke in kisle ter grobe hrane ter sladkih in kisljih pijač. ♦ Stomatitis preprečujemo z vzdrževanjem zdrave ustne votline, umivanjem rok, rednim čiščenjem igrač. ♦ Otroka vsakodnevno opazujemo in ocenjujemo stanje ustne sluznice. ♦ Z vatiranimi palčkami in nesladkanim zeliščnim čajem (kamilice) nežno očistimo ustno sluznico. ♦ Izvedene intervencije zdravstvene nege dokumentiramo in poročamo o posebnostih. 	Za štiri pravilne rešitev 2 točki, za tri 1 točka.
Skupaj	3		

8. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
8.1	1	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ otrok se napenja / meteorizem ♦ otrok izloča trdo, zasušeno blato (v obliki bobkov) ♦ trebuh je napet, boleč ♦ v blatu lahko opazimo kri ♦ pri dolgotrajnem zaprtju se lahko pojavijo hemoroidi ♦ otrok lahko izloča blato vsak tretji dan ali še redkeje ♦ pojavijo se drugi spremljajoči znaki zaprtja: inapetenca, razdražljivost, glavobol, slabost 	
8.2	2	pet od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Otroku dajemo zdravo mešano prehrano z dovolj balastnih snovi (sadje, zelenjava, polnozrnatni izdelki). ♦ Otrok mora hrano dobro prežvečiti. ♦ Otroku dajemo dovolj tekočine (v obliki sadnih sokov in čajev). ♦ Na tešče mu ponudimo mineralno vodo (Donat Mg) ter v vodi namočene narezane suhe slive in fige, ki stojijo 24 ur. ♦ Peristaltiko črevesja pospešimo z masažo trebuha v smeri urinega kazalca. ♦ Redno kontroliramo obliko (formiranost) in primesi blata. ♦ Otroka navajamo na redno vsakodnevno izločanje blata. ♦ Otroku vsak dan omogočimo veliko gibanja. ♦ Izvajamo redno anogenitalno nego. ♦ Hemoroide in fisure anusa negujemo s predpisanimi mazili. ♦ Pri oteženem odvajanju blata dajemo po zdravnikovem navodilu odvajalna sredstva in klistir. ♦ Otroku pri odvajanju blata zagotovimo psihično podporo in mirno okolje. ♦ Izvedene intervencije zdravstvene nege in opažanja dokumentiramo ter o njih poročamo. 	Za pet pravih rešitev 2 točki, za štiri ali tri 1 točka.
Skupaj	3		

Skupno število točk 2. dela: 30